

Dönem : 3
Toplantı : 1

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 220

Rize Milletvekili Erol Yılmaz Akçal ve 9 arkadaşının, 5434 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin (e) bendinin tadiline ve bir madde eklenmesine dair kanun teklifi ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (2/145)

5 . 12 . 1969

Millet Meclisi Başkanlığına

Millet Meclisi İkinci Dönemde hükümsüz kalan kâğıtların 2/190 numarasında kayıtlı «Çorum Milletvekili Hilmi İncesulu ve 9 arkadaşının, 5434 sayılı Kanunun ikinci maddesinin (e) bendinin tadiline ve bir madde eklenmesine dair kanun teklifi» nin, İçtüzüğü'nün 69 ncu maddesinin ikinci fıkrası gereğince yenilenmesini ve işleme konulmasını saygularımızla arz ve rica ederiz.

Rize	Adıyaman	Nevşehir	Muğla
E. Y. Akçal	A. Turanlı	H. Başer	A. Buldanlı
Tokat	Sivas	Mardin	Sivas
M. Kazova	K. Eroğan	S. Güneşan	M. K. Palaoğlu
	Sivas	Sivas	
	V. Bozatlı	E. Kangal	

29 . 12 . 1965

Millet Meclisi Başkanlığına

Millet Meclisinin 1 nci Döneminin 2/673 numarasında kayıtlı (Adana Milletvekili Kemal Sarıbrahimoğlu ve 11 arkadaşının, 5434 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin (e) bendinin tadiline ve bir madde eklenmesine dair kanun teklifi) nin İçtüzüğü'nün 69 ncu maddesinin 2 nci bendi gereğince Komisyona havalesini talep ve rica ederiz.

Çorum Milletvekili	Adana Milletvekili	Sivas Milletvekili	Çanakkale Milletvekili
H. İncesulu	K. Sarıbrahimoğlu	K. Palaoğlu	Ş. İnan
Çorum Milletvekili	Çankırı Milletvekili	Trabzon Milletvekili	Denizli Milletvekili
N. Yücer	D. Akçaoğlu	H. Orhun	A. Şohoğlu
Tunceli Milletvekili		Diyarbakır Milletvekili	
H. Ünlü		M. Cizreli	

25 . 2 . 1961

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

5434 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin (e) bendinin tadiline ve bir madde eklenmesine dair kanun teklifimiz gerekçesiyle birlikte sunulmuştur.

Gereğini saygıyla rica ederiz.

Adana Milletvekili	Sivas Milletvekili	İstanbul Milletvekili	Malatya Milletvekili
K. Sarıbrahimoğlu	R. Güray	S. Baykam	N. Akyurt
Adana Milletvekili	Malatya Milletvekili	Ordu Milletvekili	Amasya Milletvekili
M. Geçioğlu	A. Fırat	İ. Ağaoğlu	R. Arpacıoğlu
Yozgat Milletvekili	Sivas Milletvekili	Yozgat Milletvekili	İçel Milletvekili
Dr. C. Sungur	İ. Göker	V. Uyar	S. Kultay

GEREKÇE

5434 sayılı Kanunun tedvin gayesi âmme hizmeti gören vatandaşların bir nevi içtimai sigortanın temin ettiği maddi haklardan ve mânevi güven duygusundan müstefit kalmaktır.

Medeni memleketlerin pek çoğunda içtimai sigortalar âmme hizmeti görmeyen vatandaşları dahi kapsıyan bir genişlik ve şumule kavuşmuştur. 5434 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin (e) bendindeki (Emeklilik hakkı tanınan bir vazifede evvelece bulunmuş olmaları şartıyla) kaydı tetkik ettiğimiz mucip sebepler lâyhalarında ve Meclis konuşma zabıtlarında mukni bir esbabı mucibeye dayatılmamıştır.

Yeni Anayasamızın getirdiği sosyal devlet anlayışının ışığı altında tetkik ettiğimiz takdirde bu kaydın bugün için lüzumsuz bir fazlalıktan başka bir mâna taşımadığı aşikârdır. Niçin emeklilik hakkı tanınan bir vazifede daha önce bulunmuş olan Belediye reisleri emeklilik hakkına müstahak oluyorlar da daha evvel az veya çok böyle bir vazifede bulunmamış olanlar sosyal sigorta demek olan Emekli Sandığına dâhil olamıyorlar?

Yıllarca veya bir devre bu vazifelerde bulunmuş bu suretle âmme faydalı olmuş kimseler daha sonra memur olabilirler yahut aynı mahiyette seçim veya tâyin suretiyle teşekkül eden meclislerde âmme hizmeti görebilirler. Bu hizmetlerinin şu veya bu mülâhaza ile Emekli Sandığı Kanununun temin ettiği himayeden mahrum edilmesi sosyal devlet anlaşmasına zıt bir görüşün ifadesidir.

Bu esbaplara binaen kanun teklifimizi hazırlamış bulunmaktayız.

Maliye Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Maliye Komisyonu
Esas No. : 2/145
Karar No. : 77

15 . 4 . 1970

Yüksek Başkanlığa

Rize Milletvekili Sayın Erol Yılmaz Akçal ve 9 arkadaşının, 5434 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin (e) bendinin tadiline ve bir madde eklenmesine dair kanun teklifi, ilgili Bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle komisyonumuzda tetkik ve müzakere edildi :

Teklif, sadece Belediye Başkanlarına bir hak tanımaktadır. Ve teklifin esas esprisi, seçimle gelmiş ve kendilerini seçtikleri hizmete vakfetmiş olanlara ihtiyarlamalarında hayatlarını emniyete almaktır.

Aynı suretle gelmiş olan Parlâmento ve İl Genel Meclisi ile Belediye Meclisi Daimî Komisyon üyelerini de böyle bir emniyete almak hak ve nasfet icabıdır.

Bu gerekçe muvacehesinde, teklif Kanun başlığı ve maddeler üzerinde yapılan değişikliklerle kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince, Plân Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur. Saygılarımla.

Maliye Komisyonu Başkanı
İstanbul
N. Eroğan

Sözcü
Muğla
A. Buldanlı

Afyon
K. Uysal

Artvin
A. N. Budak

Bolu
Ş. Kiyıkoğlu

İzmir
M. Daldal

Sakarya
B. Turgut Boztepe

Bütçe Plân Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Bütçe Plân Komisyonu
Esas No. : 2/145
Karar No. : 62

30 . 6 . 1970

Millet Meclisi Başkanlığına

Tetkikli hususu Komisyonumuza havale buyurulan, geçen dönemde gündeme kadar gelen ve fakat devre sonu dolayısıyla işlem görmeyip kadük olan ve bu defa İktüzüğün 69 ncu maddesi gereğince Rize Milletvekili Erol Yılmaz Akçal ve 9 arkadaşları tarafından yenilenen (5434 sayılı Kanununun 12 nci maddesinin (e) bendinin tâdiline ve bir madde eklenmesine dair kanun teklifi) ve önhavelesi uyarınca Maliye Komisyonunca teklif üzerine düzenlenen rapor, Maliye Bakanlığı ve T. C. Emekli Sandığı temsilcilerinin de hazır buldukları oturumda görüşüldü;

5434 sayılı Emekli Sandığı Kanununun gayesi kamu hizmeti görenlerin iktimai bir sigorta ve mânevi güven içinde bulundurulmalarını sağlamaktan ibarettir. Çıkarılan bir çok kanunlar dolayısıyla 5434 sayılı Kanunun pek çok maddesi yeni Anayasamızın getirdiği sosyal Devlet anlayışının ışığı altında değişikliklere tâbi tutulmuştur. Bu değişikliklerden dolayı yeni haklar iktisabedilmiş ve edilmektedir. Doğrudan doğruya seçime işbaşına gelen ve kamu görevi yapan belediye başkanları, evvelce emekliliği icabettiren bir hizmette bulunmadıkları için sosyal bir sigorta olan Emekli Sandığı Kanunundan faydalanamamaktadırlar.

Vatandaşların güvenine dayanarak Belediye Başkanlığına gelen, bir devre veya yıllarca bu görevi yapan başkanları mezkûr Kanunun kapsamı dışında bırakmak sosyal adalete kısmen de olsa aykırı düşmektedir. Esasen Kanun kapsamına girecek bu nitelikteki belediye başkanları da çok az sayıdadır.

Teklifi tüm olarak kabule şayan mütalâa eden Komisyonumuz, tümü üzerinde yapılan görüşmeleri mütaakiben maddelerin görüşülmesine geçerek, Maliye Komisyonunca, teklifin esas esprisine uyularak seçimle gelmiş ve kendilerini seçildikleri hizmete vakfetmiş olan Parlâmento ve İl Genel Meclisi ile Belediye Meclisi Daimî Komisyon üyelerini de kanun kapsamına almak ve dolayısıyla kanun başlığı ve maddelerde yapılan değişiklikleri de değiştirilerek gerekçeleri muvacehesinde yerinde görmüş,

1 nci madde, Maliye Komisyonunca yapılan değişikliğe ilâveten (N) bendindeki (Bulunmadan belediyelerin ve illerin daimî komisyon üyeliğine) şeklindeki ibareden, devamlılık arz etmeyen Belediye Meclislerini çıkarmak suretiyle bu ibareyi (bulunmadan illerin daimî komisyon üyeliğine) şeklinde değiştirerek,

(Geçici Madde) de Maliye Komisyonunca yapılan değişikliğe ilâveten, kanun tekniği ve uygulaması yönünden, metindeki (.... hizmetlerinden 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanunu yürürlüğe girdiği tarihe kadar olanını .....) şeklindeki ifadeyi (..... hizmetlerini 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa ek, ...) şeklinde değiştirerek,

2 ve 3 ncü maddeleri Maliye Komisyonunca yapılan değişikliklerle kabul etmiştir.

Öncelik ve ivedilikle görüşülmek ve Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan
Sakarya
N. Bayer

Sözcü
Ankara
M. K. Yılmaz

Ankara
T. Toker
İmzada bulunamadı

Bolu
H. I. Cop

Millet Meclisi

(S. Sayısı : 220)

Bolu
K. Demir
İmzada bulunamadı

Çorum
A. Topçubaşı

Eskişehir
M. İ. Anı

Hatay
H. Özkan
İmzada bulunamadı

İçel
H. C. Okyayuz

İzmir
M. Akan

Manisa
H. Okçu

Maras
A. İmamoğlu

Muğla
M. Akarca

Tokat
İ. H. Balcı

Trabzon
A. R. Uzuner

Zonguldak
K. Nedimoğlu

Rize Milletvekili Erol Yılmaz Akçal ve 9 arkadaşının teklifi

5434 Sayılı Kanununun 12 nci maddesinin (e) bendinin tadiline ve bir madde eklenmesine dair kanun teklifi.

MADDE 1. — 5434 sayılı Kanununun 12 nci maddesinin (e) bendindeki (Emeklilik hakkı tanınan bir vazifede evvelce bulunmuş olmaları şartı ile) kaydı kaldırılmıştır.

MADDE 2. — Seçilmiş veya tayin edilmiş belediye başkanlarının, 5434 sayılı Kanunun bahsettiği haklardan faydalanabilmeleri için; bu kanunun meriyeti tarihinde vazife başında olanlara, vazife başında bulunmayanlar bu kanunun meriyetinden itibaren

Maliye Komisyonunun değiştirisi

T. C. Emekli Sandığı Kanununun 12 nci maddesinin II işaretli fıkrasına bir (N) bendi ve sözü geçen kanuna geçici bir madde eklenmesine dair kanun

MADDE 1. — 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununun «sandıktan faydalanacaklar» hakkındaki 12 nci maddesine aşağıdaki (N) bendi eklenmiştir.

(N) Emekliliğe tabi görevlerde bulunmadan belediyelerin ve illerin daimi komisyon üyeliğine seçilenlerle, emeklilikle veya Sosyal Sigortalarla ilgilenmeden Belediye Başkanlığına veya Parlâmento üyeliğine seçilenler, seçimlerinden itibaren 6 ay içinde yazı ile Sandığa müracaat ederek emeklilikle ilgilenmelerini istedikleri ve emekli keseneklerini ödedikleri takdirde, kesenek karşılıkları da ilgili kurumlardan alınmak suretiyle,

Bütçe Plân Komisyonunun değiştirisi

T. C. Emekli Sandığı Kanununun 12 nci maddesinin II işaretli fıkrasına bir (N) bendi ve sözü geçen kanuna geçici bir madde eklenmesine dair kanun

MADDE 1. — 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununun «sandıktan faydalanacaklar» hakkındaki 12 nci maddesine aşağıdaki (N) bendi eklenmiştir.

(N) Emekliliğe tabi görevlerde bulunmadan illerin daimi komisyon üyeliğine seçilenlerle, Emeklilikle veya Sosyal Sigortalarla ilgilenmeden belediye başkanlığına veya Parlâmento üyeliğine seçilenler, seçimlerden itibaren 6 ay içinde yazı ile Sandığa müracaat ederek emeklilikle ilgilenmelerini istedikleri ve emekli keseneklerini ödedikleri takdirde, kesenek karşılıkları da ilgili kurumlardan alınmak suretiyle,

(Rize Milletvekili Erol Yılmaz Akçal ve 9 arkadaşının teklifi)

altı ay zarfında, kanunun meriyetinden sonra vazife alanlar vazifeye başladıkları tarihten itibaren altı ay içinde, Emekli Sandığına kabulleri için yazılı müracaatta bulunmaları ve daha evvel emeklilik hakkı tanınan bir vazifede bulunup emekli keseneği ödemişlerse 5434 sayılı Kanun hükümleri gereğince aldıkları aylık ücretlerinden ve hizmet sürelerine göre hesabedilecek emekli keseneğini en geç 2 sende 24 eşit taksitle ödemeleri, ilk defa vazife almış olanlar aldıkları aylık üzerinden Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine göre hesabedilecek meblâğı ödemeleri şarttır.

MADDE 3. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren mer'idir.

MADDE 4. — Bu Kanunu yürütmeye Maliye Bakanı memurdur.

(Maliye Komisyonunun değişikliği)

GEÇİCİ MADDE — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte 1 nci maddede yazılı görevlerde bulunanlarla bu görevlerden ayrılıp, emeklilikle ilgili başka görevlere geçmiş olanlar, sözü geçen görevlerdeki hizmetlerinden 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanunu yürürlüğe girdiği tarihe kadar olanını, 23 . 2 . 1965 tarihli ve 545 sayılı Kanun esaslarına göre borçlanmak suretiyle emeklilik sürelerine eklenmesini istiyebilirler.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

(Bütçe Plân Komisyonunun değişikliği)

GEÇİCİ MADDE — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte 1 nci maddede yazılı görevlerde bulunanlarla bu görevlerden ayrılıp, emeklilikle ilgili başka görevlere geçmiş olanlar, sözü geçen görevlerdeki hizmetlerini 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa ek 23 . 2 . 1965 tarihli ve 545 sayılı Kanun esaslarına göre borçlanmak suretiyle emeklilik sürelerine eklenmesini istiyebilirler.

MADDE 2. — Maliye Komisyonunun 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Maliye Komisyonunun 3 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.